

Alcoholpreventie – onderzoek naar kennishiaten

Datum geplaatst: 16 oktober 2023

Deadline: **12 december 2023, 14.00 uur**

Inhoud

1. Samenvatting	1
2. Doel subsidieoproep.....	1
3. Voorwaarden en verplichtingen.....	2
3.1. Voorwaarden	2
3.1.1. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?	2
3.1.2. Staatssteun voorkomen.....	3
3.1.3. Samenwerking en bijdrage van derden.....	3
3.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?	4
3.1.5. Praktische voorwaarden.....	5
3.2. Verplichtingen	5
4. Beoordeling en prioriteitstelling	5
4.1. Beoordelingsprocedure	5
4.2. Relevantiecriteria	6
4.3. Kwaliteitscriteria.....	6
4.4. Prioriteitstelling	7
5. Indienen.....	7
5.1. Indiening via Mijn ZonMw	7
5.2. Tips	7
5.3. Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	8
5.4. Inhoudelijke vragen	8
5.5. Technische vragen	8
5.6. Downloads en links.....	8
6. Bijlagen.....	8
Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking.....	9

1. Samenvatting

Wie

Een subsidieaanvraag kan alleen door een Nederlandse onderzoeksorganisatie in de zin van het EU staatssteunrecht¹ worden ingediend (hoofdaanvrager) in samenwerking met in ieder geval één andere onderzoeksorganisatie én de hieronder genoemde partijen:

- Ervaringsdeskundigen en/of vertegenwoordigers van de einddoelgroep
- Minimaal één praktijkorganisatie, zoals gemeenten, GGD'en, eerste- of tweedelijnszorgorganisaties, stichtingen
- Een partner voor de landelijke verspreiding en implementatie van de resultaten
- Een onderwijsinstelling voor professionals met expertise op het thema

Waarvoor

U kunt subsidie aanvragen voor onderzoek gericht op universele, selectieve of geïndiceerde alcoholpreventie en niet op zorggerelateerde alcoholpreventie. Het gaat dus om alle vormen van alcoholpreventie die bijdragen aan het uitstellen, minderen of stoppen van alcoholgebruik bij de algemene gezonde Nederlandse bevolking, bij risicogroepen en bij mensen die geen alcoholstoornis hebben. Onderzoek dient zich te richten op de onderzoeksthema's en actuele kennisvragen die worden genoemd in de [Kennisagenda Alcoholpreventie 2023](#). Doorontwikkeling van bestaande aanpakken heeft de voorkeur. De ontwikkeling van nieuwe interventies is niet toegestaan.

Wat

U kunt maximaal € 500.000,- aanvragen voor uw project met een looptijd van maximaal 48 maanden. Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 5.700.000,-. Elk project moet zelfstandig kunnen worden uitgevoerd.

Wanneer

Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	12 december 2023, 14:00 uur
Ontvangst commentaar referenten	23 januari 2024
Deadline indienen wederhoor	6 februari 2024, 14:00 uur
Besluit	april 2024
Uiterlijke startdatum	oktober 2024

2. Doel subsidieoproep

Aanleiding

Het drinken van alcohol is niet alleen schadelijk voor de drinker zelf, maar ook voor zijn of haar omgeving en de maatschappij als geheel. Alcoholgebruik kan leiden tot lichamelijke ziekten, zoals leveraandoeningen, hart- en vaatziekten en kanker en hangt samen met mentale aandoeningen zoals verslaving. Naast deze individuele risico's zijn er ook maatschappelijke risico's zoals (huiselijk) geweld, (verkeers)ongevallen en disfunctioneren op het werk. [De Gezondheidsraad](#) adviseert daarom niet te drinken of maximaal één glas per dag.

Het huidige Nederlands beleid richt zich op het terugdringen van zwaar² en overmatig³ drankgebruik, geen alcoholgebruik door zwangeren en jongeren en het vergroten van het bewustzijn rond het eigen drinkgedrag. Het Nationaal Preventieakkoord (NPA) vertaalt dit beleid in [verschillende concrete doelstellingen](#). Het drinken van alcohol is echter breed geaccepteerd. Bijna de helft van de minderjarige jongeren drinkt weleens en 9% van de volwassenen drinkt zwaar of overmatig. Het opbouwen van wetenschappelijke kennis rond alcoholvraagstukken draagt bij aan het versterken van effectief alcoholbeleid en aan het ontwikkelen en implementeren van effectieve maatregelen en interventies.

Verschillende vraagstukken zijn nog niet beantwoord. Het Trimbos-instituut heeft daarom de [Kennisagenda Alcoholpreventie 2023](#) opgesteld. Onderzoek dient zich te richten op de

¹ Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, (2014/C 198/01), artikel 15 onder ee).

² Zwaar drinken: het minstens één keer per week drinken van ten minste 4 (vrouwen) of 6 (mannen) glazen alcohol op één dag

³ Overmatig drinken: het drinken van meer dan 14 glazen alcohol per week (vrouwen) of meer dan 21 alcohol per week (mannen)

onderzoeksthema's en actuele kennisvragen die hierin worden genoemd. Denk aan het verbreken van de sociale norm rondom het drinken van alcohol en hoe en met welke aanpak de belangrijkste determinanten van drinkgedrag en het continueren daarvan (dus het niet-stoppen) schadelijkheid bij de bevolking vergroot kan worden. Of onderzoek naar interventies die effectief zijn om zwaar en overmatig alcoholgebruik te voorkomen en de hierbij belemmerende en bevorderende factoren, zoals de interventie Moti-55.

Doel subsidieoproep

Het doel van deze subsidieoproep is kennisvergaring over alcoholpreventie die bijdraagt aan de doelen die zijn gesteld in het Nationaal Preventieakkoord (NPA) en aansluit op de Kennisagenda Alcoholpreventie. Opgedane kennis dient toegepast te kunnen worden in de praktijk. Het is daarom van cruciaal belang dat verschillende partijen met elkaar samenwerken. Multidisciplinaire samenwerking tussen verschillende onderzoeksorganisaties, praktijkinstellingen en andere partijen in consortia is verplicht. Zie hiervoor onderdeel 3.1.1. van deze subsidieoproep. Naast samenwerking binnen de projecten zal ZonMw ook overkoepelende samenwerking van de projecten stimuleren en faciliteren met de intentie een duurzaam kennisnetwerk te vormen.

Onderzoek dient gericht te zijn op universele, selectieve of geïndiceerde alcoholpreventie en niet op zorggerelateerde alcoholpreventie. Het gaat dus om alle vormen van preventie die bijdragen aan het uitstellen, minderen of stoppen van alcoholgebruik bij de algemene gezonde Nederlandse bevolking, bij risicogroepen en bij mensen die geen alcoholstoornis hebben (zie voor toelichting Bijlage 1 van de Kennisagenda).

Doorontwikkeling van bestaande aanpakken heeft de voorkeur. De ontwikkeling van nieuwe interventies is niet toegestaan. Beleidsonderzoek is wel een onderwerp van de onderzoeksagenda, maar valt buiten deze subsidieoproep.

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

In het GALA wordt onder meer ingezet op het voorkomen van het gebruik van alcohol, tabak en drugs door jongeren. Daarnaast beoogt het GALA om netwerksamenwerking voor vroegsignalering van alcoholproblematiek te bewerkstelligen op lokaal niveau. Om deze doelen te behalen wordt samengewerkt met gemeenten, GGD'en, zorgverzekeraars en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Alcoholpreventie binnen het GALA is regionaal en implementatiegericht. In deze subsidieoproep staat (implementatie)onderzoek centraal, waarbij bij voorkeur de verbinding wordt gezocht met projecten binnen het GALA of gemeenten die met het GALA aan de slag gaan via de SPUK-regeling.

3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) van toepassing.

3.1. Voorwaarden

Uw subsidieaanvraag moet aan onderstaande voorwaarden voldoen om in behandeling te kunnen worden genomen. U kunt alleen een uitgewerkte subsidieaanvraag indienen als uw eerder ingediende projectidee in deze subsidieronde een positief advies tot uitwerken heeft gekregen. Overweegt u ondanks dit negatieve advies toch een uitgewerkte subsidieaanvraag in te dienen? Dan verzoek ik u vriendelijk hierover zo spoedig mogelijk contact op te nemen via preventieeffectiviteit@zonmw.nl zodat wij de subsidieaanvraag voor u open kunnen zetten.

3.1.1. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

Een subsidieaanvraag kan alleen door een onderzoeksorganisatie worden ingediend (hoofdaanvrager) in samenwerking met de hieronder genoemde partijen. Uit de projectbeschrijving dient duidelijk naar voren te komen dat de inzet van publieke middelen gerechtvaardigd is.

De volgende partij(en) zijn verplicht in het consortium:

- Minimaal twee Nederlandse onderzoeksorganisaties in de zin van het EU staatssteunrecht⁴. Samenwerking tussen verschillende onderzoeksorganisaties wordt aangemoedigd.
- Ervaringsdeskundigen en/of vertegenwoordigers van de einddoelgroep.
- Minimaal één praktijkorganisatie, zoals gemeenten, GGD'en, eerste- of tweedelijnszorgorganisaties, stichtingen.
- Een partner voor de landelijke verspreiding en implementatie van de resultaten.
- Een onderwijsinstelling voor professionals met expertise op het thema.

Indien een interventie wordt onderzocht is ook betrokkenheid van de volgende partijen verplicht:

- Professionals die de interventie in de praktijk uitvoeren en de (beoogd) interventie-eigenaar.
- De (beoogd) financier van de uitvoering van de interventie.

De hoofdaanvrager is werkzaam bij een in Nederland gevestigde onderzoeks- en/of kennisinstelling en heeft ervaring met wetenschappelijk onderzoek op dit terrein. De andere (verplichte) partijen zijn medeaanvrager. Voor deze subsidieronde geldt dat de activiteiten in samenwerking worden uitgevoerd.

Een consortium mag meerdere aanvragen over verschillende onderwerpen indienen.

3.1.2. Staatssteun voorkomen

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun⁵. Voor deze subsidieronde geldt daarom de volgende staatssteunmaatregel:

Daadwerkelijke samenwerking

Wanneer ondernemingen⁶ en onderzoeksorganisaties samenwerken aan het project, bestaat het risico dat de subsidie als ongeoorloofde staatssteun wordt beschouwd. Volgens paragraaf 2.2.2 Kaderregeling O&O⁷ is er geen sprake van (ongeoorloofde) staatssteun als de samenwerkende partijen aan bepaalde voorwaarden voldoen. Wanneer zij aan die voorwaarden voldoen, is sprake van 'daadwerkelijke samenwerking'. Zie voor de voorwaarden en toelichting [Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking](#).

Om aan de voorwaarden van daadwerkelijke samenwerking te kunnen voldoen, kunnen de projectactiviteiten alleen starten nadat een samenwerkingsovereenkomst geaccepteerd is door ZonMw en ondertekend is door alle betrokken samenwerkingspartijen. De projectactiviteiten mogen dus niet eerder starten.

Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#).

3.1.3. Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

Samenwerking is een vereiste:

- De projectgroep moet bestaan uit onderzoeksorganisaties, een praktijkorganisatie(s), een partner voor de landelijke verspreiding en implementatie van de resultaten, een onderwijsinstelling voor professionals met expertise op het thema én de einddoelgroep. De inhoudelijke onderzoeksvraag is leidend voor de benodigde inzet van de deelnemende partijen.

Uit de subsidieaanvraag en begroting moet duidelijk naar voren komen:

⁴ Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, (2014/C 198/01), artikel 15 onder ee).

⁵ Artikel 107 VWEU.

⁶ Een onderneming in de zin van het EU staatssteunrecht betreft elke eenheid die een economische activiteit uitvoert, ongeacht rechtsvorm of wijze van financiering.

⁷ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0627\(01\)&rid=7](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0627(01)&rid=7)

- Met welke partijen samengewerkt wordt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) een sponsorovereenkomst zal worden aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen worden ingehuurd of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerking en sponsoring moeten definitief geregeld zijn bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag.

Consortium- en/of sponsorovereenkomst

Afspraken over de aard van de samenwerking, de te behalen resultaten, de inzet, rollen en taken en de intenties naar de toekomst worden inzichtelijk gemaakt in de consortiumovereenkomst. Bij indiening van de uitgewerkte subsidieaanvraag voor de uitvoeringsfase dient een concept consortiumovereenkomst aangeleverd te worden. Ook neemt u hierin de volgende punten op:

- U garandeert de samenwerkingsafspraken en continuïteit van het consortium tot het einde van het project en werkt gedurende de looptijd aan borging van het consortium onder andere via samenwerkingsafspraken na afloop van het project.
- De consortiumpartners mogen geen banden hebben met de alcoholindustrie. Zij ondertekenen een verklaring waarin zij aangeven dat zij de afgelopen tien jaar geen geld hebben ontvangen van de alcoholindustrie en ook op dit moment en gedurende de looptijd van het project geen zakendoen met de alcoholindustrie. Deze verklaringen dient u toe te voegen aan de consortiumovereenkomst.

De beschikking tot verlenen van een subsidie wordt verleend onder voorwaarde dat na de beschikking en voor de start van het project een ondertekende versie van de consortium- en/of sponsorovereenkomst digitaal ter beschikking wordt gesteld aan ZonMw. Indien ZonMw de consortium- en/of sponsorovereenkomst niet accepteert, kan ZonMw besluiten dat geen subsidie verleend wordt.

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep.

Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

3.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?

In deze subsidieronde

- Kan maximaal € 500.000,- worden aangevraagd voor een looptijd van maximaal 48 maanden.
- Bijdragen van derden zijn geen vereiste, maar strekt wel tot aanbeveling.
- Accountantskosten tot een maximum van € 3.500,- mogen bij projecten van € 125.000,- of meer opgenomen worden in de begroting. Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000,- of meer naast de financiële eindverantwoordelijkheid ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden. Universiteiten en universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 5.700.000,-

Indien u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert, mag u kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting. Dit kan tot een maximumbedrag van € 5.000,-. In de begroting neemt u 'Open Access' als aparte budgetregel op. Zie voor meer informatie over Open Access hoofdstuk 3.1 en de ZonMw-webpagina [Open Access](#).

3.1.5. Praktische voorwaarden

- Schrijf uw aanvraag in het Nederlands.
- Het is verplicht om bij een uitgewerkte subsidieaanvraag een begroting toe te voegen. Het totale bedrag mag niet meer dan 15% afwijken dan het aangevraagde bedrag van het projectidee.
- Reserveer 5% van uw projectbudget voor communicatie en implementatie. Neem dit op in de begroting.
- Reserveer, indien van toepassing, middelen om de kennis uit uw project door te geleiden naar de RIVM Gezond Leven interventiedatabase en het erkenningstraject te doorlopen.
- Er mag een bijdrage voor praktijkorganisaties voor aan het onderzoek gerelateerde werkzaamheden worden opgevoerd, maar niet voor reguliere werkzaamheden.
- De volgende bijlage(n) zijn **verplicht** om toe te voegen:
 - [Concept consortiumovereenkomst](#) opgesteld door de verschillende samenwerkingspartners (nog niet ondertekend)
 - Begroting in het juiste format, inclusief eventuele cofinanciering
 - Wanneer er sprake is van samenwerking en/of sponsoring: [een Letter of Commitment](#).
 - Optioneel: één bijlage van maximaal 2 A4 in PDF. Let op: Indien er meer dan 2 pagina's als optionele bijlage worden ingediend, worden alleen de eerste twee pagina's meegenomen bij de beoordeling. Overige pagina's worden verwijderd. Indien de optionele bijlage geen grafische toevoeging is wordt de pagina niet meegenomen bij de beoordeling.

3.2. Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#). Daarnaast zijn ook de volgende verplichtingen van toepassing:

- **Open Access**
Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk) onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). ZonMw accepteert verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigt ZonMw ook aan om andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar te stellen (zoals *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature*), maar ook onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek (zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools, demonstraties).
Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze website](#).
- **Voorwaarden voor valorisatie**
ZonMw streeft naar brede toegankelijkheid van door haar gesubsidieerde projecten, daarom, dienen de [tien principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren](#) (MVL) te worden toegepast bij licentiëring van resultaten. Beschrijf indien van toepassing hoe aanspraak op intellectueel eigendom is geregeld met samenwerkende partijen en eventueel derden. Geef ook aan hoe deze partijen de tien principes zullen naleven.

4. Beoordeling en prioriteitstelling

4.1. Beoordelingsprocedure

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic ['in 10 stappen subsidie aanvragen'](#) en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

De beoordelingsprocedure in de fase van de uitgewerkte subsidieaanvraag bestaat uit een schriftelijke beoordeling van de kwaliteit van de aanvraag door referenten, de mogelijkheid tot schriftelijk wederhoor en een eindbeoordeling door de programmacommissie. De programmacommissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle aanvragen. Hieronder staan relevantie- en kwaliteitscriteria die van toepassing zijn.

4.2. Relevantiecriteria

- **Aansluiting doelstelling oproep**

Het project sluit aan bij de doelstelling van deze oproep en bij de doelstelling van het Nationaal Preventieakkoord en de Kennisagenda Alcoholpreventie 2023 van het Trimbos-instituut. Onderzoek dient gericht te zijn op universele, selectieve of geïndiceerde alcoholpreventie en niet op zorggerelateerde alcoholpreventie.

Toepassing in termen van impact

Beschrijf hoe u verwacht maatschappelijke impact te realiseren en aan te tonen. Nieuwe kennis en kunde moet gebruikt worden in praktijk, beleid, onderwijs en/of verder onderzoek. De aansluiting van resultaten of producten op de behoefte van de praktijkprofessional en/of eindgebruiker moet overtuigend onderbouwd zijn. Er wordt verbinding gezocht met bestaande netwerken en onderbouwd hoe en waarom dit gebeurt, zonder dat overlap plaatsvindt. Meer informatie vindt u op [de ZonMw-webpagina Impact versterken](#).
- **Implementatie en borging**

Geef een overzicht van de specifieke kennisproducten die het project gaat opleveren. Beschrijf hoe de opbrengsten uit het project overdraagbaar en breed toepasbaar worden gemaakt, zowel richting de wetenschap als de praktijk. Reserveer, indien van toepassing, middelen om de kennis uit uw project door te geleiden naar de RIVM Gezond Leven interventiedatabase en het erkenningstraject te doorlopen.

Randvoorwaarden en succesfactoren voor implementatie en (toekomstige) borging van de aanpak en het consortium worden beschreven in een communicatie- en implementatieplan. Het consortium verplicht zich gezamenlijk communicatie- en implementatieactiviteiten te ondernemen en een actieve bijdrage te leveren tijdens de bijeenkomsten die ZonMw organiseert voor kennisuitwisseling tussen projectleiders en relevante stakeholders.
- **Diversiteit**

Beschrijf hoe er aandacht wordt besteed aan [diversiteit](#) en differentiatie van de primaire doelgroep naar kenmerken zoals [seks en gender](#), leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele geaardheid, waar relevant voor de thematiek van het project.
- **Onderwijs**

Kennis wordt vooral toepasbaar en toegepast in het [onderwijs](#) als deze kennis tot stand komt in wisselwerking tussen onderzoek, onderwijs en praktijk. Beschrijf hoe u de wisselwerking tussen onderwijs, onderzoek, praktijk en beleid vorm geeft. Beschrijf welke resultaten uw project naar verwachting oplevert voor het onderwijs.
- **Participatie van ervaringsdeskundigen en/of eindgebruikers**

Beschrijf hoe u belanghebbenden, de einddoelgroep of eindgebruiker die beschikt over ervaringsdeskundigheid betreft bij het project. Met 'betrekken' bedoelen we concreet het raadplegen, advies inwinnen, samenwerken en/of laten (mee)beslissen van betrokkenen bij het opstellen en het uitvoeren van het project. Ervarende deskundigen en/of eindgebruikers dienen van informatie te worden voorzien om op een geïnformeerde wijze deze rol in het project uit te voeren. Maak duidelijk welke invloed zij hebben bij de ontwikkeling en uitvoering van het project alsmede welke tijdsinvestering van hen wordt gevraagd, welke vergoeding zij ontvangen en hoe privacy wordt gewaarborgd.
- **Toegang tot data**

ZonMw stimuleert optimaal gebruik van data. Beschrijf hoe u gebruik maakt van bestaande databestanden en/of onderbouw de noodzaak van nieuwe dataverzameling. Geef ook aan hoe u van plan bent toekomstige data/resultaten FAIR te delen. Houd bij de planning en begroting van uw project rekening met de kansen en vereisten met betrekking tot [FAIR data en datamanagement](#). Indien u geen data verzamelt, vermeld dit dan in uw aanvraag.

Meer informatie over de algemene relevantiecriteria vindt u op [de ZonMw-webpagina Relevantiecriteria](#).

4.3. Kwaliteitscriteria

- **Doelstelling en vraag- of taakstelling**

De doelstelling is helder geformuleerd. De vraag- of taakstelling sluit aan op de doelstelling. Er vindt een toetsing plaats op helderheid, reikwijdte en originaliteit.
- **Plan van aanpak**

Het plan van aanpak sluit aan op de geformuleerde doelstellingen en bevat een beschrijving van

de gekozen onderzoeksmethoden, analyses en uitkomstmaten, inclusief onderbouwing. Indien gebruik wordt gemaakt van co-creatie dient dit methodologisch onderbouwd te worden. Onderbouw het huidige niveau van effectiviteit bij gebruik van interventies. Het gebruik van andersoortige onderzoeksmethodes (i.p.v. RCT) wordt aangemoedigd, zoals theory of change aanpak, actor onderzoek, factorial design etc. Waar passend wordt gebruik gemaakt van actieonderzoek en een lerende aanpak. Zie hiervoor ook de [checklist kwalitatief onderzoek](#).

– **Haalbaarheid**

Maak aannemelijk dat het doel van de subsidieaanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen. Geef een duidelijke planning en tijdslijn van de activiteiten. Er dient aandacht besteed te worden aan bevorderende en belemmerende factoren (afbreukrisico's) bij uitvoering van het project en hoe deze worden ondervangen.

– **Expertise in de projectgroep (consortium)**

U stelt een samenwerkingsverband samen zodat een zo volledig mogelijk kennisnetwerk rond het gekozen onderwerp ontstaat. De partijen die hierbij betrokken dienen te zijn staan genoemd onder punt 2.1 en 2.3. U onderbouwt in hoeverre uw consortium aansluit op bestaande kennisnetwerken (zoals het GALA). Beschrijf hoe de samenstelling van het consortium bijdraagt aan de kwaliteit van uw onderzoek of project. De partners mogen geen banden hebben met de alcoholindustrie (zie ook onderdeel 2.3).

Meer informatie over deze criteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

4.4. Prioriteitstelling

Uitsluitend aanvragen die voldoen aan de randvoorwaarden en procedurele voorwaarden worden in behandeling genomen. De uitgewerkte subsidieaanvragen worden door de programmacommissie beoordeeld op de inhoud van de eisen in de paragrafen over relevantie en kwaliteit. Aanvragen zijn honoreerbaar in de volgorde van prioriteit 1 tot en met 6. De aanvragen in de niet genummerde cellen zijn in geen geval honoreerbaar. Een aanvraag moet dus minimaal de beoordeling 'Relevant' en 'Voldoende' krijgen om voor honorering in aanmerking te komen.

De onderlinge weging van relevantie en kwaliteit gebeurt aan de hand van de volgende prioriteringsmatrix:

Relevantie/ Kwaliteit	Zeer relevant	Relevant	Laag relevant
Zeer goed	1	4	niet honoreerbaar
Goed	2	5	niet honoreerbaar
Voldoende	3	6	niet honoreerbaar
Matig	niet honoreerbaar	niet honoreerbaar	niet honoreerbaar
Onvoldoende	niet honoreerbaar	niet honoreerbaar	niet honoreerbaar

Wanneer na toepassing van de prioriteringsmatrix het aantal honoreerbare aanvragen het beschikbare budget overstijgt, dan kan de commissie aanvullende afwegingsgronden hanteren, zoals spreiding over thema's, landelijke spreiding van projecten binnen Nederland en spreiding van projecten over onderzoeksorganisaties.

5. Indienen

5.1 Indiening via Mijn ZonMw

Subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een uitgewerkte subsidieaanvraag is 12 december 2023, om 14.00 uur.

Het gehele tijdspad voor deze subsidieronde kunt u [hier](#) zien.

5.2 Tips

- Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.

- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan toegevoegd worden aan de aanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, ter attentie van preventieeffectiviteit@zonmw.nl. De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

5.4 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op via preventieeffectiviteit@zonmw.nl of met: Janne van der Klok (070 349 50 44) of Ruth Timmer (070 515 04 44).

5.5 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6 Downloads en links

Op de ZonMw website leest u meer over:

- de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- ['in 10 stappen subsidie aanvragen'](#)
- [Wat dien ik in](#)
- [Voorwaarden en Verplichtingen](#)
- [Beoordeling van subsidieaanvragen](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [FAIR datamanagement](#)
- [Open Access](#)
- [Implementatie en impact](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)

6. Bijlagen

- [Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking](#)

Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking

Daadwerkelijke samenwerking moet tot uiting komen in een vastgelegde inhoudelijke betrokkenheid bij de samenwerking. Deelnemers dienen daadwerkelijk deel te nemen aan de samenwerking door invloed te hebben op het ontwerp en de uitvoer van de samenwerking, de financiële risico's te delen, op afstand van elkaar te staan (onafhankelijkheid) en actief bij te dragen aan het management van de samenwerking. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten – en uitbesteding – kwalificeren naar hun aard niet als daadwerkelijke samenwerking.

Daadwerkelijke samenwerkingsvereisten [paragraaf 2.2.2 Kaderregeling O&O&I](#):

1. Het betreft een samenwerking tussen
 - a. ten minste twee onafhankelijke partijen;
 - b. waarvan ten minste één partij die voldoet aan de definitie van onderzoeksorganisatie⁸ en één partij die kwalificeert als onderneming, die
 - c. op basis van een in het projectvoorstel beschreven taakverdeling (project governance) een gemeenschappelijke doelstelling nastreven en
 - d. samen de omvang van het samenwerkingsproject bepalen en bijdragen aan de tenuitvoerlegging ervan en
 - e. de daaraan verbonden financiële, technologische, wetenschappelijke en andere risico's delen en
 - f. duidelijke omschrijving van de activiteiten per projectpartij in werkpakketten en een bijbehorende duidelijke begroting, waarin duidelijk wordt welk deel van de subsidie op welk deel van de activiteiten en werkpakketten betrekking heeft, en
 - g. de projectresultaten delen, en
 - h. waarbij de activiteiten vallen binnen de primaire activiteiten van een onderzoeksorganisatie, zijnde:
 - i. opleiding
 - ii. onafhankelijk onderzoek of ontwikkeling.
2. Een of meer partijen kunnen de volledige kosten van het project dragen (mede middels verkrijging van subsidie) en zodoende de andere partijen bevrijden van de aan het project verbonden financiële risico's.
3. De beoogde activiteiten vallen binnen de categorieën fundamenteel, industrieel onderzoek en/of experimentele ontwikkeling.⁹
4. De hierboven genoemde onderdelen moeten voor aanvang van het project zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst die aan bovenstaande voorwaarden voldoet.
5. Hiervan uitgesloten zijn definitieve overeenkomsten over de marktwaarde van de ontstane intellectuele-eigendomsrechten en de waarde van bijdragen aan het project.
6. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten worden niet geacht vormen van samenwerking te zijn.

Voorwaarden Subsidieaanvraag

In uw subsidieaanvraag dienen de volgende aspecten duidelijk omschreven te worden. Geef duidelijk aan welke partijen deelnemen in de daadwerkelijke samenwerking en welke partijen in dit verband voor haar activiteiten subsidie aanvragen.

Omschrijf per samenwerkende partij:

- of dit een onderzoeksorganisatie of onderneming (niet-onderzoeksorganisatie) betreft
- welke rollen en taken de partij heeft binnen de samenwerking
- welke activiteiten door partij zullen worden uitgevoerd
- welk deel van de subsidie beoogd is voor welke partij (begroting)

EN

- Op welke manier de (hoofd-)activiteit voldoet aan de criteria van fundamenteel of industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling.
- in een verklaring dat partijen financieel en juridisch onafhankelijk van elkaar zijn

⁸ Par. 1.3 onder ee) [Kaderregeling O&O&I](#)

⁹ Par. 1.3 onder j), m) en q) [Kaderregeling O&O&I](#)

Voorwaarden samenwerkingsovereenkomst

Om aan de voorwaarden van daadwerkelijke samenwerking te kunnen voldoen, kunnen de projectactiviteiten alleen dan starten nadat de samenwerkingsovereenkomst geaccepteerd is door ZonMw en ondertekend is door alle betrokken samenwerkingspartijen.

Op de ZonMw website kunt u meer informatie vinden over de voorwaarden en een voorbeeld overeenkomst vinden. U wordt dringend geadviseerd gebruik te maken van het voorbeeld, dit is opgesteld in lijn met de vereisten voor daadwerkelijke samenwerking. Zie voor meer informatie en voorwaarden de [ZonMw website](#).

In de samenwerkingsovereenkomst moet onder andere een bepaling inzake intellectuele eigendomsrechten opgenomen worden. Deze bepaling regelt dat:

- de resultaten van de samenwerking die geen intellectuele eigendomsrechten opleveren breed verspreid worden;
- de uit het samenwerkingsproject ontstane intellectuele-eigendomsrechten aan de verschillende samenwerkende partijen worden toegekend op een wijze die een passende afspiegeling is van de werkzaamheden. Het uitgangspunt daarbij is 'uitvinder is eigenaar';
- de onderzoeksorganisatie(s) een vergoeding ontvangt bij overdracht of licensering van haar (gedeelde-) intellectuele-eigendomsrechten aan de onderneming(en) die gelijkwaardig is aan de marktprijs. Bepaling van een marktconforme prijs kan niet op voorhand worden vastgesteld en dient op arm's length-voorwaarden plaats te vinden.

U moet tijdig een definitieve maar nog niet ondertekende versie van de samenwerkingsovereenkomst aanleveren die voldoet aan genoemde voorwaarden voor beoordeling door ZonMw.

Uitvoering Project

Het gehele project moet worden uitgevoerd met inachtneming van de vereisten voor daadwerkelijke samenwerking. Als niet of niet langer (deels) aan die vereisten wordt voldaan, bestaat het risico op verstrekking van onrechtmatige staatssteun aan betrokken ondernemingen en zal (dat deel van) de subsidie niet verstrekt of ingetrokken kunnen worden.

Let op dat het niet mogelijk is om na de ondertekende samenwerkingsovereenkomst nieuwe organisatie(s) toe te (laten) voegen.